

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti v špeciálnych triedach
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	19. 06. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – kabinet pre špeciálne triedy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Barbora Weissová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Porozumenie textu, úrovne porozumenia textu, metódy na zisťovanie porozumenia textu, práca s textom na hodinách matematiky, vlastivedy, vecného učiva.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Porozumenie textu

Porozumenie textu má vzťahový charakter a zďaleka sa nemôže chápať ako jednoduchá reprodukcia prečítaného, alebo počutého textu. Porozumenie textu je totiž hierarchizovaným kognitívnym procesom od jednoduchého pamäťového spracovávaní informácií explicitne uvedených v texte, cez dedukovanie textových súvislostí, až k integrácii a kritickému hodnoteniu získaných informácií.

Väčšinu informácií získava žiak v škole i doma z textu. Často sa však stáva, že pri jeho čítaní alebo počúvaní rozumie síce jednotlivým slovám, ale nechápe celkový význam vety, vzťahy medzi vetami a nedokáže vystihnúť základnú myšlienku celého textu. Žiak by mal vedieť k informáciám pristupovať výberovo, triediť ich podľa významu, dôležitosti, mal by ich vedieť syntetizovať, zovšeobecňovať a tvorivo využívať.

Jednotlivé úrovne porozumenia textu podľa Bloomovej taxonómie:

1. *Zapamätať* – uloženie a vybavenie vedomostí z dlhodobej pamäti:

- poznávanie a rozpoznávanie (identifikovanie),
- vybavovanie (znovuvybavovanie);

2. *Porozumieť* – konštruovanie významu na základe získaných poznatkov vrátane ústneho, písomného alebo grafického vyjadrenia:

- interpretácia (vysvetľovanie, parafrázovanie, reprezentovanie),
- doloženie príkladov (predkladanie, ilustrovanie, inštalovanie),
- klasifikovanie (kategorizovanie, podradžovanie),
- sumarizovanie (abstrahovanie, generalizovanie),
- usudzovanie (vyvodzovanie záverov, extrapolovanie, interpolovanie, predpovedanie),
- porovnávanie (rozlišovanie, pripojovanie),
- vysvetľovanie (konštruovanie modelov);

3. *Aplikovať* – použitie postupu alebo štruktúry v rôznych situáciách:

- vykonávanie (predvádzanie),
- zavádzanie – implementácia (použitie);

4. *Analyzovať* – rozloženie materiálu na časti a určenie, aký je vzájomný vzťah častí a v akom sú vzťahu k celkovej štruktúre alebo účelu:

- rozlišovanie (rozlišovanie, zameriavanie sa),
- usporiadanie (vyčleňovanie, hľadanie súladu, integrovanie),
- prisudzovanie (vytváranie schém, štruktúrovanie, odhaľovanie);

5. *Hodnotiť* – posudzovanie podľa určitých kritérií, štandardov:

- kontrolovanie (koordinovanie, zisťovanie, monitorovanie, testovanie),
- kritizovanie (posudzovanie);

6. *Tvoriť* – vytváranie nových, vnútorne súdržných celkov z jednotlivých prvkov, reorganizovanie prvkov do nového znaku alebo štruktúry:

- vytváranie (vytváranie hypotéz, navrhovanie),
- plánovanie,
- tvorenie (konštruovanie).

Metódy na zisťovanie porozumenia textu:

- pozorovanie neverbálneho prejavu žiaka počas recepcie textu
- pozorovanie čítania žiaka

- reprodukcia textu žiakom
- zisťovacie otázky
- cloze test
- vytvorenie súhrnu textu žiakom

Rámcový program stretnutia: Práca s textom na hodinách MAT, VEU a i.

Porozumenie textu je jeden zo základných pilierov úspešnosti človeka v živote a práca s textom je nevyhnutnou súčasťou vzdelávacieho procesu žiakov.

Možností práce s textom je nespočetné množstvo.

1. *Prerозprávanie textu* – žiaci si v priebehu niekoľkých minút prečítajú text a ich úlohou je stručne prerозprávať text podľa zadaných inštrukcií. Táto aktivita rozvíja komunikačné zručnosti a tvorivosť žiaka.

2. *Osnova textu* – žiaci si prečítajú text a v stanovenom čase písomne vytvoria osnovu. Potom na základe osnovy zreprodukuje jeden žiak obsah textu. Ak máme rozsiahlejší text, môžeme žiakov rozdeliť do skupín a jednotlivým skupinám priradiť rôzne časti textu. Tým si žiaci sami navzájom môžu vysvetliť učivo.

3. *Odpovedz na otázky* – žiaci si v prečítajú text a odpovedajú na otvorené otázky, ktoré zadá učiteľ.

4. *Čítanie s otázkami* – žiaci pracujú v skupinách. Prečítajú si text a s pomocou učiteľa si pripravujú otázky.

5. *Čítanie s predpovedaním* – Žiaci čítajú text s pomocou učiteľa, ktorý je rozdelený na časti. Pred čítaním každej ďalšej časti predpovedajú, o čom asi budú čítať. Učiteľ ich vedie k tomu, aby svoje predpovede určovali na základe istých impulzov. Keď chceme žiakom pomôcť, môžeme im prezradiť prostredie alebo kľúčové slová. Po prečítaní časti textu sa vždy vraciame k predpovediam a porovnávame ich so skutočnosťou.

6. *Text s pomiešanými vetami* – žiakom predložíme text, v ktorom sú poprehadzované vety. Ich úlohou je zoradiť vety podľa zmyslu.

7. *Evokácia* – motivačný rozhovor pred čítaním textu – V tejto časti môže učiteľ zisťovať, čo už žiak vie.

8. *Cloze-test* – žiaci si prečítajú text. Každý žiak dostane cloze-test v tlačenej podobe. V cloze-teste sú niektoré slová vynechané a žiaci na vynechané miesto musia doplniť správny výraz z textu v učebnici.

9. *Pracovné listy* – veľmi často používam pracovné listy s rôznym zameraním.

Práca s textom na hodine matematiky:

Matematika je prostriedkom na riešenie praktických úloh, ktorých námet zodpovedá poznatkom a skúsenostiam žiakov získaných v ostatných učebných predmetov a v bežnom živote. Zovšeobecňuje názorné predstavy a praktické skúsenosti žiakov a rozvíja ich matematické vedomosti, zručnosti a návyky vo všetkých častiach matematiky. Rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách.

Práca s textom na hodinách Vecného učenia/Vlastivedy:

Vlastiveda je predmet, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Zahŕňa oblasť vzdelania venovanú poznávaniu svojej vlasti, svojho kraja, regiónu a samotnej obci. Na hodinách VEU, VLA sa žiaci učia pomocou textu v učebniciach/pracovných listoch poznať priestor v ktorom žijú. Orientovať sa v priestore a čase na mape. Narábať s veku primeranými historickými prameňmi. Rozvíjať vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok povestí, rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia so svojich skúseností, pozorovaní a objavovaní.

Vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa. Využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia a ich porovnávanie, vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí.

13. Závery a odporúčania:

V školskom prostredí má porozumenie textu kľúčovú úlohu – zefektívňuje učenie sa učiva. Učivo, ktoré žiak dobre pochopil, si lepšie integruje s predchádzajúcim učivom a dlhšie si ho udrží v pamäti. Učiteľ by mal preto vedieť, do akej miery žiak rozumie čítanému textu. Mal by systematicky diagnostikovať porozumenie textu, aby zistil silné a slabé stránky čítania žiaka a aby stanovil, akým problémom musí čeliť. Chyby žiaka nie sú len nedostatkom, ale sú pre učiteľa cenným diagnostickým údajom, ktorý musí učiteľ poznať a využívať.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Barbora Weissová
15. Dátum	19. 6. 2019
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	20. 6. 2019
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu